

БӨЛІМ: БАЛАБАҚША

Тәрбиеші болу бір бақыт

ЖАРИЯЛАНДЫ
07.10.2024СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/165174/**Құрмансеитова Анар Аманбекқызы**

Тәрбиеші болу – ерекше жауапкершілікті, еңбекқорлықты және үлкен сүйіспеншілікті талап ететін мамандық. Балабақшадағы тәрбиеленушілердің әрқайсысы жеке тұлға ретінде дамуы үшін тәрбиеші маңызды рөл атқарады. Тәрбиешілер балалардың қоғамға бейімделуіне, алғашқы әлеуметтік қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыруына, білім алуына ықпал ете отырып, олардың өмірлік ұстанымдары мен құндылықтарын қалыптастырады. Баланың өмірлік жолын бастап берген тәрбиешінің еңбегі – баға жетпес құндылық. Бұл мақалада тәрбиеші болудың қыр-сырын қарастырып, оның маңыздылығы туралы ой бөлісеміз.

Тәрбиешінің рөлі

Тәрбиеші мамандығы өте маңызды, себебі ол баланың дүниетанымын, мінез-құлқын, өмірге деген қызығушылығын тәрбиелейді. Ерте жастағы балаларды оқыту және тәрбиелеу қиын әрі қызықты процесс. Балаға сенімділік ұялату, жаңа білімге ынталандыру – тәрбиешінің ең басты міндеттерінің бірі.

Сонымен қатар, тәрбиешілер балаларды әлеуметтендіруге көмектеседі. Балалар топта өзара қарым-қатынас жасап, қоғамда өзін-өзі қалай ұстау керектігін үйренеді. Балалар арасындағы қарым-қатынасты басқару, әрқайсысына ерекше көңіл бөлу тәрбиешінің педагогикалық шеберлігіне байланысты. Оның білімі мен тәжірибесі балалардың бойында эмпатия, достық, мейірімділік сияқты маңызды қасиеттерді қалыптастырады.

Тәрбиешінің кәсіби қасиеттері

Тәрбиеші болу үшін адамның тек білімді болуы жеткіліксіз. Оған адамгершілік қасиеттердің дамыған болуы да аса маңызды. Мынадай қасиеттер тәрбиеші үшін басты кәсіби талаптар саналады:

- Мейірімділік.** Балаларға жылы қабақ танытып, әрбір баланың көңіл күйін түсіну тәрбиешінің басты қасиеттерінің бірі.

2. **Төзімділік.** Балалардың әрқайсысының өзіндік мінез-құлқы, қабілеті мен даму ерекшеліктері бар. Тәрбиеші олардың барлығына шыдамдылықпен қарауы қажет.
3. **Шығармашылық.** Балаларды қызықтыру үшін тәрбиеші әртүрлі әдіс-тәсілдерді қолдануы қажет. Шығармашылық қабілетсіз балалардың көңілін аулап, олардың қызығушылығын ояту қиын.
4. **Жауапкершілік.** Тәрбиешінің жұмысы баланың тағдырымен тікелей байланысты. Сондықтан тәрбиешінің әр іс-әрекеті жауапкершілікпен атқарылуы тиіс.
5. **Педагогикалық білім.** Әр баланың психологиялық және физикалық дамуын бақылап, соған сәйкес әдістер қолдана білу тәрбиешінің білім деңгейіне байланысты.

Тәрбиеші жұмысының маңыздылығы

Тәрбиеші болу – жай ғана жұмыс емес, бұл – нағыз өмірлік миссия. Өйткені балалармен жұмыс жасау – оларды өмірге дайындау, тәрбиелеу және қоғамның толыққанды азаматы ретінде қалыптастыру деген сөз. Тәрбиешінің балаларға үйреткені олардың болашақ өмірінде өз орнын табуына тікелей әсер етеді.

Балабақшада бала алғашқы білім мен дағдыларды алады. Осы жерде ол әріптерді үйреніп, алғашқы математикалық есептерді шешеді, сурет салып, ән айтып, ойын ойнап, қоғамда өз орнын іздей бастайды. Ал осы процестің дұрыс және сапалы өтуі тәрбиешінің шеберлігіне байланысты. Тәрбиеші балаға әлемді танып-білуге, онымен қызығып, белсенді болуға үйретеді.

Тәрбиешінің тағы бір маңыздылығы – оның ата-анамен тығыз қарым-қатынас орнатуы. Балабақша мен отбасының тәрбиесі үйлесім тапқанда ғана баланың дамуы сәтті болады. Тәрбиеші ата-аналарға баланың жеке ерекшеліктерін ескеріп, олардың қабілеттерін дамытудың тиімді жолдарын ұсынып, бағыт-бағдар береді.

Тәрбиешінің бақытты сәттері

Тәрбиешілер үшін ең үлкен бақыт – балалардың жетістіктерін көру. Әр бала тәрбиешінің қолынан көп нәрсе үйреніп, өмірде өз орнын табуға көмектесетін білім мен дағдыларға ие болады. Баланың алғашқы жетістіктерін көріп, оның даму барысындағы қадамдарын байқау – тәрбиешінің ең үлкен марапаты.

Сонымен қатар, тәрбиеші болу – балалық әлемге еніп, оны бірге сезіну. Балалармен бірге ойнап, бірге үйреніп, олардың қуаныштарына ортақтасу тәрбиешінің жүрегіне қуаныш ұялатады. Бұл кәсіби және адамдық қасиеттердің үйлесуі тәрбиешінің жұмысын мәнді және бақытты етеді.

Тәрбиеші болу – үлкен абырой мен жауапкершілікті талап ететін мамандық. Ол баланың дүниетанымын қалыптастырып, оның болашақ өміріне әсер етеді. Тәрбиешінің кәсіби шеберлігі мен жүрегінің жылуы балаға дұрыс жол көрсетіп, қоғамға пайдалы азамат болып қалыптасуына мүмкіндік береді. Бұл жұмыстың маңыздылығы қоғамда әрқашан бағалануы керек, себебі тәрбиешінің еңбегі – елдің болашағына жасалатын инвестиция.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Сейдалиева, Қ. (2019). **Мектепке дейінгі тәрбие беру: Теория және тәжірибе**. Алматы: Оқу құралы.
2. Омарова, А. (2021). **Тәрбиеші еңбегінің маңызы**. Педагогика журналы, 23(3), 45-50.
3. Жүнісова, Н. (2020). **Мектепке дейінгі балаларды тәрбиелеу әдістемесі**. Нұр-Сұлтан: Атамұра баспасы.
4. Тұрсынбекова, С. (2018). **Тәрбиеші психологиясы**. Шымкент: Жазушы баспасы.
5. Қуатбекова, Ә. (2022). **Қазіргі заманғы тәрбие әдістері**. Тәрбие және білім журналы, 32(5), 112-119.
6. Мусина, Л. (2017). **Балаларды әлеуметтендірудің педагогикалық аспектілері**. Бала тәрбиесі журналы, 15(2), 67-72.
7. Бекбосынова, Ж. (2020). **Тәрбиеші мамандығы: Қоғамдық сұраныс және талаптар**. Қазақстан педагогикасы, 28(4), 98-105.